

Търбуца

1967

21

НОЕМВРИ
ВТОРНИКБрой
140

(2331) ГОДИНА XXIV ЦЕНА 2 ст.

ХОРА, С КОИТО
СЕ ГОРДЕЕМ

СЪС СЪРЦЕ ЗА ХОРАТА

В Патреш познават и уважават Карол Цонев, заместник-председателя на ТКЗС — Павликени. Но малко хора знаят колко труден е бил жителският път на този човек.

Карол отрано започва да работи по нивите на богатите в Бугрово и Павликени. Отрано научава колко скъпо струва наситеният на бедните, свидетел е и на изпълненията, с които фашистите искали да смажат идеите на баща му и неговите съмишленици. В 1923 и 1925 г. баща му е пребиван във фашистката полиция. Това не помни, но 1941, 1942 и 1943 година са започнали в ума му с нечовешките изтезания и побоши, на които е подложен бащата. Те не слагават смелост комунист, не разколебават и сина му.

За прогресивните му разбирания и за оказана помощ на съпротивителното движение бях интерниран през 1942 г. в Белене, Свищовско. По-късно ме преместиха в Свети Врач — разказва нестеснено Карол Цонев.

Свободата е вече реалност. Бившият концлагерист става секретар на РМС в Патреш. Две години вемосовият секретар е непрекъснато сред хората — укрепва вярата им в тържеството на социалистическите идеи, пропагандира кооперативния начин на обработване на земята.

Карол е вече в редовите на Партията. Работи с още по-голямо желание, отдава се изцяло на партийната работа — вечеринки, събрания, агитации изпълват неговото всекидневие. Сетне съгласията му го избират за председател на общинския народен съвет.

Годишните се нивят незабележимо, тяхната следа остава само в опита на комуниста. Хората го обичат заради завидната му дарба да се отнася с разбиране към тях, заради сърцето му, отворено винаги за хората болки и радости. По-късно е секретар на партийната организация в Патреш. Приел и отстоял идеите на баща си, три десетилетия след основаването на партийната организация синът застава начело.

Когато бива избран за председател на ТКЗС, вече цялата земя в Патреш е кооперирана, всеки месец броят на машините расте. Бедната довчера земя се отплаща богато на трудолюбивите си стопани. Хората на село искат да живеят по-добре и културно. Стопанството отпуска помощ на повечето от 80 стопани за построяването на нови къщи. Председателят на стопанството отново е показан разбирание на човешките нужди. „Заслужена награда!“ Така оценяват жителите на Патреш неграждането му с „Народен орден на труда“ — сребърен, преди няколко години.

След уедряване на стопанството остана завеждащ производствения участък в Патреш, заместник-председател на ТКЗС — Павликени. В 1962 г. патрешките кооператори получили най-висок добив в стопанството от захарно цвекло и царевицата. Той бе награден втори път.

Божан ГЕОРГИЕВ
— Пенчо НЕНОВ

ОЩЕ ЕДНО ЗНАМЕ В ОКРЪГА

В събота колективът на ГПК „Наркооп“ — Полски Тръмбеш преживя възбуждащи часове. На тържествено събрание зам.-председателя на Централния кооперативен съюз Петко Василев му връчи преходното червено знаме на ЦКС и ЦК на Профсъюза на работниците от търговията. Високата награда колективът получава като победител в социалистическото съревнование през третото тримесечие на тази година и за постигнатите успехи при обслужването на клиентите.

МОНТАЖНИЦИТЕ РАПОРТУВАТ

Работниците и специалисти от района за „Вътрешни инсталации и монтаж“ (ВИМ) във Велико Търново са в трескава надпревара за достойно изпращане на производствената 1967 година. Всички сили са насочени за предсрочното предаване на повече обекти. Монтажниците, които работят в Горна Оряховица, завоюваха вече първите предногодишни успехи, като изпълниха годишните си задачи.

Най-добре се справиха с тру

дните и решаващи за пусковите срокове обекти колективите от сектор „Отопление“, чийто технически ръководител е Христо Георгиев. На обект „Водоема“ в Лясковец те трябваше да деоффрират, преди да монтират няколкото 200-килограмови кракове. През канали и насипи, през тесни отвори и на височини те пренесоха всички части на ръце. Своята упоритост и настойчивост се проявиха най-много Петко Кирчев, Йордан Пангелов, Слави Димитров и др. Въпреки всичко, предадоха далече преди срока обекта и продължават да работят все така за по-достойна среща на 1968 година.

Ив. Рачева

БОГАТО СЕ ОТПЛАТИ ЗЕМЯТА

Бригадата на Алекси Дончев от ДЗС — Беброво положи голямо старание при отглеждането на кърмното цвекло, предпазящо за кравефермите. Добре наторената и отлично обработена земя се отплати богато. Получен бе рекорден добив за кукашните условия — 6000 кг от декар при план 2000.

Това постижение е значително по-голямо от добивите на другите бригади и отреджа на работниците от Петковски първото място в стопанството.

Н. Петров

Предсрочно

Клонът на ДСП „Млекопреработване“ — Елена, който е носител на паспорта на дружба, изпълни с 45 дни преди срока годишния си план. До края на годината майсторите на балкански кашкавал и сирене ще изработят надпланово продукция за над 120 000 лв.

К. Василев

Подем в ТПК „Москва“

Трудово-производителната кооперация „Москва“ — Сухиндол от година на година разширява дейността си. За десетмесечното годишния план е изпълнен 108.5 на сто. В сравнение с миналата година ръстът на готовата продукция е 16.2 на сто.

Съгласно перспективния план годишната продукция на кооперацията през 1970 г. ще нарасне на 1 500 000 лева. Само новотвореният цех за готова продукция (конфекция) ще има план около 400 000 лв. От 70 на 300 хил. лв. се увеличи и планът на плетаческия цех. Пластмасовото и бакелитното производство ще се увеличи по-вече от три пъти и др. В скорото време ще бъде открит цех за поправка на радиоапарати и телевизори.

Н. Тинчев

ПОЛТАВСКАТА КОМСОМОЛСКА ДЕЛЕГАЦИЯ В ОКРЪГА

Петият ден от пребиваването на полтавската комсомолска делегация в нашия окръг ще остане запомнен в съзнанието на скъпите гости.

Гостите посетиха Техникума по механотехника и отблизко се запознаха със структурата на комсомолската организация и нейната работа. Състоя се възбуждащо тържество. В Държавни захарни заводи гостите бяха сърдечно посрещнати. Водачът на делегацията Борис Чичкало благодари на всички за радушия и подари

на заводската организация на Комсомола богат албум от красива Полтава, грамофонни плочи и други. Раздялата бе възбуждаща. Стражица. Тук приветливият, чист площад е събрал стотици ученици, комсомолци и кооператори. Всички с много цветя и ура посрещат по братски гостите. Пред културния дом се състоя младежки митинг. Детски ръчички вързаха на гостите червени връзки (на снимката). С приветствени слова Гено Николаев, секретар на Общинския комитет на Комсо-

мола, изрази задоволството на всички от посещението на делегацията — представител на великата съветска страна. Сетне гостите се запознаха със забележителностите на селото.

Н. КАЧАКОВ

Дневни Вести

В СТРАЖИЦА се състоя предконгресна среща на младежите от района. В нея участваха комсомолците от общините Стражица, Асеново, Кесарево, Джулюница, Долна Оряховица, Драганово, Сушица, Камен.

Репорт на младежите от Горнооряховски район в чест на XI конгрес на Комсомола прочете Николай Хицов — механик затор от Кесарево. Участниците в срещата бяха поздравени от секретаря на Окръжния комитет на ДКМС Димо Минчев. С внимание бяха изслушани спомените на участниците в съпротивителното движение Трифон Тодоров и Иван Дрumeв.

След обед на стадиона се състоя състезания.

ОКРЪЖЕН ПРЕГЛЕД на художествената самодейност на колективи от търговските предприятия, посетен на Деня на търговския работник, се състоя в неделя в Профсъюзния дом на културата — Велико Търново.

Добре се представиха: колективът на ДТН „Нармаг“ — Велико Търново с художествен ръководител Иван Червенков, вокалната група на ДТН — Горна Оряховица с ръководител Христо Спиридонов, битовите групи от с. Асеново с художествен ръководител Мария Пулова и от гр. Павликени с художествен ръководител Атанаска Митева и др.

ЛЮБИТЕЛИТЕ НА МУЗИКАТА от Велико Търново имаха удоволствието да чуят концерта на студенти от Българската консерватория — София, състоял се в петък вечерта в Профсъюзния дом. В него участваха четирима великотърновски изпълнители — Здравко Попов, Дочка Димова, Николай Гагов и Енчо Радоканов.

В СВИЩОВ неотдавна гостува президентът на Световния есперантски съюз Б. Леонов, който се запозна с подготовката на II конференция на студентските есперантски дружества, която ще се състои в града.

ВИКТОРИНА „В името на героите“ организира Градският комитет на Комсомола и образцовото читалище „Напредък“ — Горна Оряховица в чест на XI конгрес на Комсо-

● ВАРШАВА — В известния полски курорт Закопане падна първият сняг. Снежната покривка достигна 10 см.

РАВНОСМЕТКА ПРЕД КРАЯ НА ГОДИНАТА

(Беседа с Христо Богданов, завеждащ отдел „Планово-икономически“ при ТКЗС — Полски Сеновец)

ВЪПРОС: Какви са възможностите и реалните преценки за изпълнение годишния план на нашето стопанство?

ОТГОВОР: Нашето стопанство планира да реализира за 1967 година обща продукция в размер на 8 276 000 лева. Въпреки многократните градушки, които нанесоха щети на стопанството за повече от 600 000 лева, по приблизителна оценка се очаква да реализираме предвидената обща продукция и изпълним годишния си план.

Някои от бригадите ще изпълнят плановите си — пета тракторно-полевна бригада с ръководител Илия Станчев от участък Купина, трета тракторно-полевна бригада с бригадир Георги Нанков от участък Градина.

Особено добри са успехите на

животновъдните ферми. В чест на юбилейната 50-годишнина на Великия октомври колективите на овцевъдните изпълниха годишните си планове за обща продукция 105 процента. Преизпълниха плановите си и животновъдните от птицевъдните. Най-високи резултати имат овцевъдната в Полски Сеновец и птицевъдната в Градина. Изпълниха плановите си и колективите на свинефермите в Сяшево и Полски Сеновец.

По приблизителна преценка очаква се планът за общата продукция в животновъдството да бъде изпълнен 110 на сто и да се получи надпланова продукция за 170 000 лева.

ВЪПРОС: Вашето стопанство е семеипроизводно. Рентабилни ли са семеипроизводните култури?

ОТГОВОР: Семеипроизводство при нас е традиция. Кооператорите придобиха богат опит при отглеждането на семеипроизводни култури. На изкупвателните организации предаваме само висококачествени семена. Стопанството бе определено от изпълнома на Окръжния народен съвет за семеипроизводно и му бе възложено да отгледа през 1968 г. пшеница от сорта „Безостая-1“ от първо разможжение и да произведе 3300 т доброкачествени семена за култивирани стопанства в окръга и за собствени нужди. Тази пшеница ще бъде отглеждана и прибрана 100% механизировано.

Ползувайки добре опита на толюбивците по отглеждане на пшеница, ние осигурихме гражданска обработка на площите. Сентбата бе изключително напредна

в сроковете, определени от Окръжния народен съвет, и на високо агротехническо ниво. Сега посевите са поникнали и добре гарнирани. Това ни дава основание да очакваме през идната година да получим планирания среден добив от 410 килограма.

В бъдеще предвиждаме известно намаляване на площите на техническите и зеленчуковите култури, като захарно цвекло, лук, тютюн, мента и други. За тяхна сметка увеличаваме площите на фуражните култури — люцерна, грахове за сено, фуражна царевица и др. с цел, да се осигури и животновъдството с достатъчно и висококачествени фуражи, потребни за едн по-чувствителен ръст на животинската продукция.

Делегацията бе изключително напредна

производни култури — зеленчукови и полски, които достигат около 3000 дна, продължават и сега. На определените площи направихме ранна дълбока оран, която продълбочаваме през тези дни с внасяне на съответните количества торове. Всички семеипроизводни култури са рентабилни и затова не предвиждаме намаляване на площите им. Предлагаме на изкупвателните организации да се намалят по видове, за да се улесни отглеждането и прибирането им, като се внедри поне механизацията в производствените процеси и с това се повиши рентабилността им.

Хората от нашия кооператив обсъждат сега новите задачи и мероприятия, които ще осигурят изпълнението на новия финансово-производствен план в размер на обща продукция за около 8 600 000 лв., с което ръстът на продукцията през новата година се увеличава с около 6 процента в сравнение с реализираната през 1967 година.

СЪОБЩЕНИЕ ОТ КИПЪР

ЛОНДОН, 20 ноември (БТА) — Както съобщава кореспондентът на агенция Ройтер от Никозия, кипърското правителство е заявило, че изстребители „Супър Сейбър“ от турските военновъздушни сили вчера отново са летели над някои райони на Кипър. ООН е уведомена за тези нови нарушения на кипърското въздушно пространство от турски самолети.

Посочва се, че един турски самолет е прелетял вчера сутринта над северното крайбрежие, а два други самолета са прелетели след обед над районите на Кирения и Морфу, западно от летището на Никозия.

ОЖИВЛЕНИЕ В АНКАРА

АНКАРА, 20 ноември (БТА) — Вчера е отпътувала от Истанбул за САЩ турска парламентарна делегация, начело с председателя на комисията по външните работи на турския парламент Ертургул Акча. Делегацията ще участва в дебатите по кипърския въпрос и положението в Близкия изток, които ще се водят в Общото събрание на Обединените нации. Пре ди да отпътува, Акча заяви, че Турция е пригласила до всички мирни пътници и за напред не може да бъде държана отговорна за евентуален въоръжен конфликт.

ЕКСПЛОЗИЯ В НИКОЗИЯ

ПАРИЖ, 20 ноември (БТА) — Агенция Франс прес съобщава от Никозия за силна експлозия, станала снощи в един гараж за коли в гръцкия квартал на кипърската столица. Не се съобщава за жертви, но експлозията е причинила значителни материални щети. Това е първата експлозия в гръцкия квартал на Никозия след 1965 г. Експлозията била чува в целия град. Напрежението между кипърските гръци и турци след експлозията още повече се изострило.

ИЗЯВЛЕНИЕ НА УЕСТМОРЛЕНД

НЮ ЙОРК, 20 ноември (ТАСС) — Съединените щати не възнамеряват да прекратят бомбардировките над ДРВ, заяви командващият американските войски във Виетнам генерал Уестморленд.

Говорейки вчера по телевизията, Уестморленд подчерта, че американската армия ще засилва военните действия в Южен Виетнам. Войските на САЩ, според неговите думи, ще се намират във Виетнам, докато сайгонската армия и правителството започнат да изпълняват „мисията“, която сега осъществяват Съединените щати.

НАКРАТКО

● АМАН — Вчера израелските войски отново са обстрелвали позициите на йорданските войски

по източния бряг на река Йордан.

● ПАРИЖ — Днес Панайотис Пилипелис беше назначен ми-

нистер на външните работи на

Гърция — съобщиха кореспондентът на Франс прес от Атина.

В Йеменската Арабска Република с помощта на СССР се засажда хиляди хектари с памук, царевица, маслородни растения. Нови селскостопански машини, докарани от СССР, дойдоха да заместят старото дървено рало. Машините се управляват от йеменци, обучени от съветските специалисти.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ЕКСПЕРИМЕНТИРАНЕТО НА НОВАТА СИСТЕМА НА РЪКОВОДСТВО НА НАРОДНОТО СТОПАНСТВО ВЪВ ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ ОКРЪГ И ЗАДАЧИТЕ ЗА ПОВИШАВАНЕ РЕНТАБИЛНОСТТА НА ИКОНОМИКАТА

(Доклад на др. Йордан КОСТОВ, първи секретар на Окръжния комитет на Партията)

Новите големи задачи, които постави Деветият конгрес на Партията за увеличаване ефективността на общественото производство, за повишаване на неговата интензивност, за широко прилагане на техническия прогрес и на тази основа повишаване благосъстоянието на народа, могат успешно да бъдат изпълнени с по-нататъшното усъвършенстване и правилно прилагане на новата система на ръководство на народното стопанство.

На този въпрос се обрна особено внимание в самите решения на конгреса. Дадено е висока оценка на инициативата на ЦК на Партията за изработването на основи положения на новата система и тяхното поставяне на все народно обсъждане. Определено е, че новата система създава условия и възможности за по-пълно разкриване и използване предимствата на социализма, за още по-ускорено и ефективно развитие на материалното производство, за по-нататъшното повишаване благосъстоянието на народа. Поставена беше практическата задача да продължи работата по изучаването и обобщаването на резултатите от прилагането на новата система с цел да се използват всички възможности, които тя разкрива, и с оглед на постоянното усъвършенстване.

Всички партийни и правителствени документи през изтичащата вече кръгла година след конгреса по най-убедителен начин показват пътищата и средствата за повишаване на обществената производителност на труда и рентабилността на производството. Те са въпроси бяха поставени и разяснени с пределна яснота в доклада на другаря Тодор Живков пред Януарското съвещание. Конкретна програма за изпълнение на големите задачи представляват постановленията на ЦК на БКП и МС за по-нататъшното ускоряване на техническия прогрес в НРБ, постановление № 31 за сгъбиране на работната сила и премахване на текучеството, постановление № 44 от 14 октомври т. г. за повишаване рентабилността на икономиката.

В изпълнение на конгресните решения и да отговори на наредителните нужди на практиката, Окръжният комитет засили своята организаторска и партийно-политическа дейност при ръководството на икономиката в окръга. В края на миналата и началото на тази година по решение на бюрото бяха организирани семинарни занятия с ръководните кадри от предприятия, учрежденията и партийните органи за изучаване на нормативните документи. Осъществени бяха различни форми за разясняване на документите по приложението на системата пред работническите колективи. След приключване на този етап от разяснителната работа, Окръжният комитет организира през година-

та повсеместно обществено проучване на работата по приложение на новата система във всички предприятия на окръга. За обобщаване на резултатите се състояха пет отраслови съвещания.

Настоящото окръжно съвещание се свиква, за да се обобщат резултатите от досегашната работа и да се обмени опит за продължаване на някои временни затруднения.

Искам да споделя мотивите на бюрото на Окръжния комитет за извършеното проучване. Какви бяха те?

Новата система на ръководство на народното стопанство в окръга се експериментира в продължение на повече от три години и постепенно обхваща всички предприятия и отрасли на народното

Др. Йордан Костов изнася доклада

стопанство. Понастоящем 82 на сто от промишлените предприятия, които произвеждат над 90 на сто от промишлената продукция на окръга, работят по новата система. Тя се експериментира в държавната търговия, държавния автомобилен транспорт, държавните земеделски стопанства и други. Следователно резултатите на тези предприятия определят икономическите резултати общо за окръга. Ето защо по-нататъшното стопанско развитие на целия окръг е непосредствено свързано със задълбоченото усвояване и правилното приложение на новата система.

На второ място проучването имаше за цел да спомогне за повишаване икономическите знания на ръководните и изпълнителските кадри. От практиката става очевидно, че истински трайни резултати от новата система може да има само, ако тя се овладее от целия производствен колектив, ако стане негово дело. Ние считаме, че в това отношение обмяната на опит и проучването на собствения опит в светлината на резултатите е най-доброто средство за повишаване на теоретическата и практическата подготовка на партийните и стопанските кадри.

НА 15 НОЕМВРИ В ПРОФСЪЮЗНИЯ ДОМ НА КУЛТУРАТА ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО СЕ СЪСТОЯ СЪВЕЩАНИЕ НА ОКРЪЖНИЯ ПАРТИЕН И СТОПАНСКИ АКТИВ ВЪВ ВРЪЗКА С НОВАТА СИСТЕМА НА СТОПАНСКО РЪКОВОДСТВО И РЕНТАБИЛНОСТТА НА ИКОНОМИКАТА. ТУК ПОМЕСТВАМЕ СЪС СЪКРАЩЕНИЯ ДОКЛАДА НА ДР. ЙОРДАН КОСТОВ И ПО-ВАЖНИТЕ МОМЕНТИ ОТ ИЗКАЗВАНИЯТА.

въпросите на техническия прогрес, използването на фондовете, материалните, трудовите и финансовите ресурси, качеството на изделията, квалификацията и използването на кадрите и др. Водил се борба за по-перспективно икономическо развитие на всички стопански звена. Безспорно това е правилен метод и резултатен подход при решаването на икономическите въпроси в окръга, на населените места, на отделните предприятия. Следва и занаятчийският стил на работата и ръководството. За постигане на това внимание на партийните и стопанските органи, на дейците, които работят в тях, трябва да бъде насочено към засилване на инициативността. Новата система иска инициативност и оперативност. Не е необходимо е да се набелязват научно обосновани мероприятия с все по-голяма перспективност.

Вместо това вниманието на ръководствата на редица предприятия е заето изключително в изпълнението на текущите задачи. Свикнали са със старите методи и очакват Обединението или Градският комитет да мислят и работят за тяхното перспективно развитие. На второ място все още съществува вредната практика да се изготвят хубави планове и прогнози със срокове и отговорници, които впоследствие поради недолговечност и контрол

висше образование. Много грижи се полагат за попълване щата на предприятията с необходимите специалисти със средно и висше образование.

Когато внимаме обаче по-дълбоко в нашата работа по използване труда на специалистите, се натъкваме на въртележката на пилеене на висококвалифициран труд. Причините за това се крият в липсата на елементарна техническа подготовка на управленческия труд и използването на висококвалифициран труд за дейности, които може да се извършат и от по-ниско квалифицирани кадри. С това ненормално положение сме свикнали на редица места до такава степен, че не ни прави дори впечатление. Нараснала роля на ръководството, перспективно на специалистите, изисква да се засили изискателността към тях и, от друга страна, да се осъществят правилна организация на тяхната трудова дейност, с оглед да се повиши ефективността от труда им. Това ще спомогне за укрепване на техническия прогрес и повишаване рентабилността на икономиката, каквито са изискванията на новата система.

Към въпроса за подобряване на организаторската и политическата работа в условията на новата система трябва да отнесем новото съдържание, което следва да се влее в съревнованието и

риод е достатъчен, за да се обхване тяхната дейност, ако партийните и стопанските ръководства бяха се заели да укрепят състава на производствените комитети и създадат необходимите условия за разгръщане на тяхната дейност и изпълнение на стоящите пред тях задачи.

В резултат на по-големите грижи от страна на партийните организации, сравнително добре работят производствените комитети на ДСП „Булгарплод-Република“ — Свищов, ДИП „Рекорд“ и Държавни захарни заводи — Горна Оряховица, ДИП „В. Мавриков“ и ДИП „Победа“ — Велико Търново. В тези и някои други производствени комитети, освен обсъждането и утвърждаването на правилниците и разпределението на доходите, се обсъждат и проблемни въпроси и се предлагат мероприятия за перспективното развитие на предприятията и повишаване рентабилността на производството.

Повечето производствени комитети обаче не се занимават с основните и най-важните въпроси от стопанската дейност на предприятията. Не се обсъждат с необходимостта задълбоченост въпросите, които се разглеждат на заседанията. Поради подценяване на този орган, отговорните другари в редица предприятия не помагат на производствените комитети при изготвяне на техните пла-

ните съвещания по цехове или общо за предприятието за обсъждане на основните показатели на плана се изчерпват възможностите за използване на колективна изграждането на плана. Много малко се прави за повишаване активността на колектива и създаване на убеждение у всеки негов член, че разработването на плана е негово право и задължение, също както и самото му изпълнение. Основната причина за това се крие в обстоятелството, че голяма част от ръководните и изпълнителските кадри навлизали в приложението на новата система с неизживени традиции, наследени от досегашната система на ръководство.

Например на поставената от Януарското съвещание задача през тази година да се разкрият допълнителни резерви за увеличаване производителността на труда, обединенията не отговориха своевременно и не проявиха достатъчно желание да ползват предлаганата помощ от окръжното ръководство. В резултат на това, независимо от усилията на Окръжния комитет, при промишлеността на централно подчинение не настъпили съществени промени в разчетите по труда.

Редица предприятия допускат в проектоплановите си средната заплатата да изпреварва растежа на производителността на труда: ДИП „Българска реза“ — Горна Оряховица — с 8 пункта, ДИП „Басил Мавриков“ — Велико Търново — с 2.2 пункта, ДПЗ „Балкан“ — Велико Търново — с 1.9 пункта, ножарското предприятие „Сърп и чук“ — Велико Търново — с 4.5 пункта и др. Поради това с плана за следващата година се предвиждаше само 28.9 на сто от растежа на обема на общата промишлена продукция за окръга да се получи от увеличението на производителността на труда, а 71.1 на сто от увеличението на промишлено-производствения персонал.

С такива намалени показатели не изпълняват директивите на Деветия конгрес. Дадени бяха указания партийните и стопанските ръководства на ново да прегледат своите разчети и след задълбочена оценка да се нанесат необходимите корекции.

Съществена причина за това ненормално положение е все още недостатъчната материална заинтересованост на ръководствата от изграждането на оптимален план по всички показатели. Липсата на заинтересованост в редица случаи спомога предприятията да се борят за намалени показатели.

По въпросите, свързани със самостоятелността на предприятията, възникват редица спорове и разногласия с обединенията. Предприятията проявяват известни тенденции към пренебрегване на необходимостта от централизирано решаване на много въпроси. Об-

на окръжните органи върху дейността им.

Установените с правителствени нормативни актове условия за съгласуването в работата с окръжните народни съвети, respectively с окръжните планови комитети, почти не се спазват. Много от обединенията не изпращат своевременно на окръжните планови комитети контролните цифри по текущите и перспективните планове, с което не създават и най-елементарни условия за координиране работата в Окръжния народен съвет.

Вина за създаването на това положение имат и промишлените предприятия, много от които отбягват връзките с Окръжната планова комисия, не търсят съдействието и ли правят това съвсем формално и то в случаи, когато им е необходимо да получат документ за съгласуването.

Новата система на ръководство, без да абсолютизира стопанската самостоятелност на предприятията, създава условия за постигане на единство между думата и плана. Процесът на планирането се свързва с процеса на договарянето, а договори се превръща в условие за изработване на реални и съгласувани планове.

В резултат на засилената роля на договорите, като инструмент за правното уреждане на производствените връзки, през първото полугодие са водени пред Държавния арбитраж в Окръжния народен съвет 159 предоговорни спорове, срещу 96 за същия период на миналата година. Налице е вече по-упорито използване на всички инстанции в арбитражното производство за защита на имуществените интереси на предприятията та. Малкият брой на делата за неустойка обаче показва, че не се търси фактическият изпълнение на задълженията и отговорност за неизпълнението. Малкото присъдени суми за получени лошокачествени стоково-материални ценности показва не толкова подобрено качество, а недостатъчната изискателност на стопанските ръководители за високо качество.

Перспективното планиране изисква сключването на дългосрочни и перспективни договори, което позволява на производственото предприятие да съсредоточи вниманието си върху подобряването на качеството, усъвършенстване на технологията, намаляване себестойността и др. Единични случаи на сключени дългосрочни договори като този, сключен между ДМЗ „Червена звезда“ — Дебелец и комплекс „Марича-Изток“ — Стара Загора, за доставка на гумени лентови транспортьори. Има възможност да се сключат такива дългосрочни договори и между редица други предприятия

Деловият президиум

не се изпълняват, а се преписват в следващите планове, без да се постига желателен резултат. Поради тези причини в някои предприятия, макар и да работят по новата система от няколко години, съществени изменения в подобряване използването на работната сила и основните фондове не настъпват. Не расте рентабилност та от тяхната стопанска дейност.

Научното ръководство изисква добре подготвени кадри, които да отговарят на нарасналите изисквания да се ръководи стопанската дейност с вещина, посредством използването на икономическите лостове и съвременните форми на организация на производството, труда и управлението. Направените проучвания от Окръжния комитет по различни поводи показват, че на работата в партийните, държавните и стопанските органи и организации се издигат все по-добре подготвени кадри с необходимия практически опит. В Окръжния, градските и заводските партийни комитети са избрани 259 специалисти с висше образование, което представлява 53.2 на сто от състава на тези органи. Над 50 на сто от директорите на промишлените предприятия са с

неговата висша форма — движението за комунистически труд. По тези въпроси се състоя окръжно съвещание. Повишената материална заинтересованост улеснява партийно-политическата работа, само ако правилно се съчетават моралните и материалните стимули.

Най-пряка връзка за подобряване ръководството на стопанската дейност има засилването на ролята и значението на производствените комитети. Проучването показва, че недостатъчно внимание се обръща от партийните комитети, бюро и организации на въпроса за засилване авторитета и ролята на производствените комитети, като органи на производствените колективи.

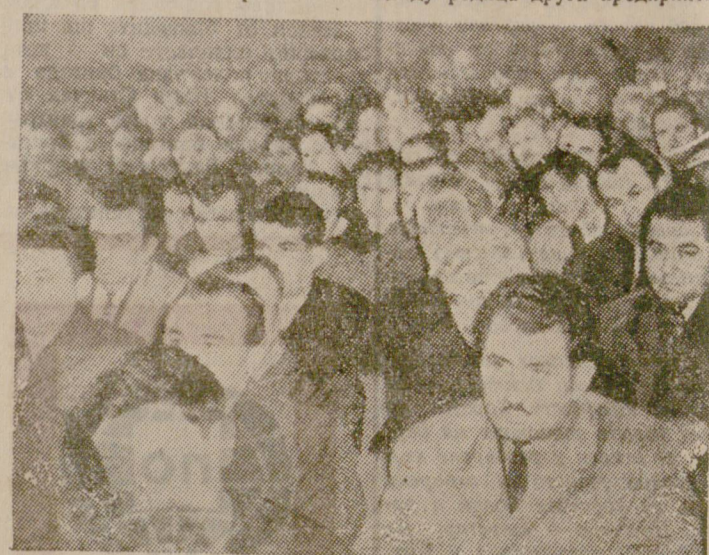
Ние сме обръщали внимание на тези слабости и друг път. Съществени изменения обаче не настъпват. Не само че се подценява необходимостта от по-нататъшното разгръщане на социалистическата демокрация и засилване не участието на трудещите се в управлението на производството, но не се изпълнява и временният правилник за производствените комитети. Верно е, че те са нови форми, но все пак изтеклият пе-

нове и определянето на проблемните въпроси, с разработването на които би се постигнало повишаване интензивността на производството и рентабилността на стопанската дейност на предприятието.

Секретариатът на ЦК на БКП задължава партийните комитети и организации в предприятията, които работят по новата система на ръководство на народното стопанство, да осъществяват близко политическо ръководство и непосредствено да помагат в работата на производствените комитети.

Особено внимание да се обръне на подбора и квалификацията на кадрите, на правилната насоченост и координация на тяхната дейност с дейността на профкомитетите и другите масови органи зацни.

Комисията по новата система към Окръжния комитет на Партията, съвместно с Окръжния съвет на професионалните съюзи и дружествата на икономистите до края на първото тримесечие на следващата година да организират краткотраен курс и обмяна на положителния опит с председателите на производствените комитети.

Част от присъстващите

динията от своя страна все още не могат да намерят начин за ликвидиране на излишното администриране и опекуство при изграждането на плана. Един от по-раждащите много спорове е въпросът за асортимента на продукцията.

С утвърждаването базисни показатели обединенията проявяват тенденции за изравняване на отрасловата средна заплатата. Това се отразява неблагоприятно върху предприятията, които предпазват да са организирани добре своята дейност и са обвързвали правилно производителността на труда с работната си заплатата. Сега тези предприятия по планов ред се поставят в по-тежко положение.

Обикновена стана в последно време практиката при възражения от страна на предприятията за нереалност на някои показатели, обединенията да отговарят, че така са дадени от Държавния комитет за планиране и независимо от основателността на възраженията, няма възможност да бъдат коригирани. Това не действа възпитателно върху ръководствата на предприятията и особено много затруднява контрола

в нашия окръг. Правилно е всяко стопанско ръководство, подпомогнато от своето обединение, да проучи и осигури дълготраен източник за доставка на суровини и перспективно направление на своята продукция.

Големи недостатъци има и следователно значителен загуби понесат предприятията, и оттук и цялото народно стопанство, от лошо организираното и неритмично изпълнение на коопериранията доставки. Подобряването на дисциплината при изпълнението на коопериранията доставки е сериозен резерв за повишаване ефективността на производството.

Успоредно с увеличаване на неустойките трябва да се търси материална и морална отговорност не само от колективите на неадекватните предприятия като цяло, но и лично от ръководителите на предприятията, които във всички случаи носят най-голямата отговорност за сръчното и качествено изпълнение на доставките.

(Следва на 3 стр.)

НОВИ МОМЕНТИ В РАБОТАТА НА ОКРЪЖНАТА ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИЯ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТА

На първо място се засили партийното ръководство над икономическата работа в окръга. Това се проявява от големата нужда да се разшири разяснителната и масово-политическата работа във връзка с изучаването на материалите и правилно експериментиране на новата система. Организиран бяха окръжни семинари, на които изнесоха лекции другарите Сава Дълбоков, Борис Първулов и други. Градските комитети също организираха курсове и семинари. Редица държавни стопански обединения организираха диференцирани краткотрайни курсове по отрасли за обучението на специалистите в предприятията. От своя страна ръководствата на предприятията водеха разяснителна работа сред работническите колективи преди въвеждането и по време на експериментирането на новата система. Състояха се редица теоретични конференции.

По обща преценка събранията, кръжоците, курсовете, семинарите, теоретичните конференции, отрасловите срещи за обмяна на опит и други помогнаха на партийните и стопанските кадри да се запознаят с принципите и нормативните документи на новата система, послужиха като добра

предпоставка за правилното експериментиране на системата.

Друг характерен момент в работата на партийните и стопанските органи и организации, предизвикан от новата система, е засилването на научния подход към проблемите на икономиката. Материалите, разглеждани в бюрото и пленумите на Окръжния комитет на Партията, излъчкова и сесните на Окръжния народен съвет, вече се предхождат от задълбочени икономически проучвания. Такъв метод на работа се възприе от градските и общинските партийни и стопански органи, от почти всички партийни и стопански ръководства на редица предприятия и стопанства. Стана практика при разработването на икономически въпроси на окръга, на отделни градове, селища, предприятия и стопанства да се приличват в помощ на специалистите научни работници от научноизследователските институти, висшите учебни заведения, да се търси помощта на специалистите от държавните стопански обединения. С помощта на тези институти се сложи началото на инициативата да се въведе научна организация на производството, труда и управлението в промишлените предприятия на окръга. В това направление използвахме опита на Полтавска област.

Главните въпроси, които сега са в центъра на вниманието на окръжния партийен и стопански актив, са не екстензивните, а интензивните фактори на развитие,

ПОВИШАВАНЕ РОЛЯТА И ОТГОВОРНОСТТА НА ОТДЕЛНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ПЛАНИРАНЕТО И ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ВРЪЗКИ

Планомерното пропорционално развитие на социалистическата икономика е проявление на изискванията на обективните икономически закони, съблюдаването на които дава възможност най-добре да се разкриват и използват природните, трудовите и други ресурси. Съвременен чрез плановата насока при новата система става обвързването на предприятието и стопанството с политиката на Партията за осигуряване на високи, устойчиви и непрекъснато нарастващи темпове на увеличаване рентабилността на народното стопанство. Правилното разбирание и изпълнение на тези задачи от ръководствата на предприятията и стопанствата обусла-

вя оптималното използване на наличните ресурси за икономическото развитие на окръга.

Това се потвърждава от досегашните резултати на предприятията, където се експериментира новата система. През 1966 г. те надхвърлиха надплановата продукция за 24 655 000 лева, като изпълниха производствената си програма 108.4 на сто, а планираните предприятия изпълниха плана 104.3 на сто. Благодарение на предприятията, които работят по новата система, за десетмесечното на тази година се реализира 16 707 000 лв. надпланова продукция общо за окръга.

Успоредно с това при експериментирането на новата система

НОВИ РЕПРЕСИИ ВЪВ ВЕНЕЦУЕЛА

(ПО СЛУЧАЙ МЕЖДУНАРОДНИЯ ДЕН НА СОЛИДАРНОСТ С БОРБАТА НА НАРОДА НА ВЕНЕЦУЕЛА — 21 НОЕМВРИ)

Все по-дълбоко въличат Венесуела в агресивната политика на американския империализъм — този извод направиха прогресивните сили на тази страна.

Месеци наред венесуелското правителство се подвизаваше като главен слуга на САЩ в стремежа им да подготвят нова антикубинска провокация, в която държавният департамент искаше да въвлече повечето от страните на Латинска Америка. Ролята на прокурор и едновременно на свидетел бе определена на Венесуела. Но и този пореден фарс, „изработен в САЩ“, се провали.

Венесуелските управители правят всичко, дори са готови да излязат от кожата си, за да не се окажат последни сред участниците в замислената от Съединените щати блокада срещу Куба. По заповед на правителството профсъюзните лидери обявиха бойкот на ко работите, принадлежащи на страните, търгуващи с Куба. Въпреки протестите на пристанищните работници, няколко кораба, пристигнали в пристанище то Ла Гуайра, не бяха разтоварени.

Пентагонът и държавният департамент на САЩ избрха Венесуела и като обсадно оръдие, за да пробият стената на солидарността на арабските страни, обвили се за забрана на износа на петрол. Шом плам на огънят на империалистическата агресия в Близкия изток, министърът на отбраната Мак намара заяви, че САЩ възнамеряват рязко да увеличат добива на петрол във Венесуела. Целта на тази мярка бе да се компенсира петролният дефицит, появил се в резултат на близкотоизточните събития. Буквално за няколко дни петролната промишленост на Венесуела пусна в експлоатация 1 милион и 500 хиляди нефтени калденици, които по-рано бяха обявени за нерентабилни. Добивът на петрол рязко се увеличи. Компаниите обявиха, че търсят 5000 нови работници — факт, съвсем необикновен в светлината на неспирания намаляване на работната сила във венесуелската петролна промишленост през последните години.

Монополията заявиха, че са готови да вложат големи капитални за построяването на заводи за пречистване на петрола.

Венесуелските власти забравиха за своите задължения към арабските страни и взеха мерки да създадат максимално благоприятни условия на САЩ за ограбване на природните богатства, в нефтопромишлените предприятия бяха изпратени го

леми контингенти войски и бе засилена охраната на нефтопроводите. Против партизанските отряди, действащи в отделните райони на страната, бяха хвърлени нови наказателни части.

Трябваше да се очаква, че репресивните мерки ще засегнат и прогресивното движение като цяло. Така и се случи. Стоици политзатворници, с години чезнещи без следа, а и съд, бяха съдени от военен трибунал. На десет години затвор бяха осъдени едни от най-видните дейци на Компартията Густав и Едуардо Мачадо, арестувани в нарушение на парламентарната неприкосновеност през 1963 г. Вишата военна инстанция намери и тази присъда за недостатъчна и издвателски увеличи срока на тъмничния затвор на десет години.

Против това решение се обявиха венесуелската общественост, водеща борба за освобождаване на политзатворниците. Искането да се отмени несправедливата присъда срещу братята Мачадо подписа известният венесуелски писател Ромуло Галигос, ректорът на Каракасския университет Биянко, бившият министър на просветата Р. Писани, много лекари, инженери, юристи и профсъюзни ръководители. Продължавайки репресиите, полицейските и военните власти за кратко време арестуваха над 300 души. Сред арестуваните е и членът на ръководството на Компартията Карлос Дел-Векко, партийни акти висти и активисти на други организации на левите сили.

Министърът на вътрешните работи Мора, говорейки неотдавна пред кореспонденти, заплаши да въведе извънредно положение в цялата страна. В случай, че тази заплаха бъде осъществена, венесуелците ще трябва да изпият още не една горчива чаша.

Официалните лица на Венесуела се опитват да оправдаят терора и репресиите с акти на „терористите“. В действителност това е камуфлаж, предварително обречен на неуспех, опит да прикрият с лъжливи обвинения своето раболепие пред империализма и антинародната вътрешна политика, която среща все по-голямата съпротива на масите. И макар това да се върши от името на „представителната“ демокрация, с която обичат да се хвалят венесуелските управители, народът не вижда никаква разлика между нея и антинародните, марionетни режими.

П. ШИБЛИН
Англия „НОВОСТИ“

29 ноември 1945 година. Народът празнува. Неговата дългогодишна антифашистка и освободителна борба, водена под ръководството на Югославската комунистическа партия, е завършила с победа. Монархията е смъкната завинаги. Югославия е провъзгласена за федеративна народна република със столица Белград. Започва нова страница в историята на югославските народи.

29 ноември 1967 г. Пак е празник. Югославските народи чествуват за двадесет и втори път Деня на Републиката, национален празник на нова Югославия. През тези дни булевардите, площадите и парковете на югославските градове са тъй красиви в късната есен, а лозунгите и пурпурно-златистата украса говорят за постигнатото, за големите успехи.

Този ноемврийски празник е особено знаменателен за жителите на югославската столица, за чието освобождение дадоха живо та си хиляди югославски патриоти и съветски войни. Освобождението на Белград бе не само край на един тежък период в неговата история, но бе поставено и началото на неговото обновяване и социалистическо изграждане.

За малко повече от две десетилетия след войната югославската столица залича следите от войната, промени се неузнаваемо, по расна, разрушави се. През следващите години на повече от три милиона кв. м. жилищна площ са построени над 60 000 жилища, което представлява половината от жилищния фонд на довоенен Белград.

Който посети югославската столица, не може да не види нов Белград — един от най-модерните, най-красивите и най-благоустроените райони, гордостта на строителите и на жителите на

ПРАЗНИК В ЮГОСЛАВСКАТА СТОЛИЦА

(ПО СЛУЧАЙ НАЦИОНАЛНИЯ ПРАЗНИК НА СФРЮ — 29 НОЕМВРИ)

Белград. На левия бряг на р. Сава, където с векове е било мочурище и място за лов на диви птици, а по време на окупацията и хитлеристки концлагер, днес са се извили красиви жилищни сгради от стъкло, бетон и стомана,

прокарани са просторни булеварди и между тях — паркове, градини, зеленина. Централната артерия на тази привлекателна част на югославската столица носи името на великия Ленин. Тук са високата сграда на ЦК на

СЮК, а малко по-нататък масивната сграда на правителството и скупщината.

Нов Белград не само определя физиономията на цялата югославска столица, но и се превръща в символ на новото, на пулсиращото бъдеще.

Белград е построен между две реки — Сава и Дунав. При основаването си обаче градът се е държал на известно разстояние от Дунав, на чийто бряг е била издигната крепостта Калемегдан. Но след освобождението Белград се превърна в голямо дунавско пристанище. Само за няколко години благодатното крайбрежие се преобрази, стана съвременно пристанище, което приема повече от два милиона тона стоки, доставени по водите на реката. В недалечно бъдеще през дунавското пристанище ще преминават годишно повече от десет милиона стоки.

Издигаща се над Дунав масивна кула от древната крепост Калемегдан, а под нея старинен ветроход, който плава по реката — това е гербът на Белград. Този древен герб безспорно е красив, но той е изгубил своята автентичност — заяви неотдавна председателят на Белградската скупщина. Символ на сегашния Белград би могъл да бъде не древната крепост, а силуетът на най-съвременното промишлено предприятие. Защото югославската столица не е само крупен политически и административен център на страната, но и нейното пулсиращо индустриално сърце. И наистина близо две хиляди големи и малки белградски предприятия дават на народното стопанство трактори и речни кораби, селскостопански

машини и тъкачни станове, платове и химически произведения, обувки и мебели и редица други промишлени изделия.

Но Белград е и бързо развиващ се културен, научен, търговски и туристически център. Югославската столица разполага с около 300 учебни заведения, в които се учат 185 000 ученици и повече от 50 000 студенти, шест театъра, 55 кинозала, повече от триста библиотеки, 30 музея и много други културни институти, здравни заведения, туристически обекти.

Посетителят Белград не може да не забележи отличителните черти и във всекидневния на неговите жители. След работния ден белградци не бързат за дома си, а се отправят към парковете, край бреговете на Сава, на Калемегдан, в кината и театрите, плъзват из стичните магазини и ресторанти. А в празничен ден възрожденският хълм Авала, където към внушителния Паметник на незнайния воин сега е прибавен и друг паметник — на трагично загиналите преди три години на това място освободители на югославската столица маршал Бирюзов и неговите другари. Много от посетителите на Авала се изкачват с лифт на 120-метровата телевизионна кула, откъдето зърпават променната се панорама на югославската столица, а заедно с нея и на цяла Югославия.

И в тези ноемврийски празнични дни белградчани не нарушават своите традиции.

Добри ДОБРЕВ

НОВ БЕЛГРАД. Модерен жилищен комплекс на левия бряг на река Сава.

ПЛАМЕНЕН ПАТРИОТ И ПИСАТЕЛ-ХУМАНИСТ

(ПО СЛУЧАЙ 60 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА КОНСТАНТИН ВЕЛИЧКОВ)

Кратък, но изпълнен с много енергия и благородни пориви е животът на Константин Величков.

Закърмен още в ранна младост с революционните идеи на своето време, след завършване на Цариградския лицей Величков се връща в родния си град Пазарджик и се посвещава на активна дейност по подготовката на Априлското въстание — обикаля села и градове, агитира. Заловен и хвърлен в турските зандани след поражението, той стоически понася страданията, проявявайки твърдост и мъжество.

След Освобождението Величков бързо израства като крупна фигура в политическия и културния живот на Източна Румелия. Но когато в страната възтържествува партията на „касионите“ и Стамболов започва да преследва русофилите, честният патриот Величков в знак на протест — както Вазов — заминава като „самоволен изгнаник“ в Италия.

При крайно лоши битови условия, с разклатено здраве и с пареща жажда жарава тгва по родната, Величков през тези години се отдава всецяло на литературни занимания. В света на изкуството

той търси не само „тихо пристанище“ сред бурите на живота, а и средство да излее гнева си от политическата корупция в младата българска държава, болката си от нищетата, в която живеят трудните хора, мечтата си да види България „истински свободна“. Така се разгат нежните „Цариградски сонети“, мелодичната повест „В тъмница“, десетки разкази, драматически етюди, стихотворения за деца.

След свалянето на Стамболов Величков отново се връща в България. Назначен за министър на народното просвещение, той се заема с основаването на рисувално училище; грижи се за театъра, като отпуска стипендии на даровити артисти да се учат в чужбина (А. Будевска, К. Сарафов и др.); издава закон за задължително доставяне по два екземпляра от всяка печатна книга на народните библиотеки в София и Пловдив. Усилено се занимава с литературна дейност. Междувременно обаче партизанските страсти, произволите и безправията в страната отново се засилват. Народът негодува. На път за тържественото откриване на Народ-

ния театър Фердинанд е осирекан от прогресивното студентство. Величков смело застава на неговата страна. Той пише протестно писмо до царя по повод закриването на Университета, подписано от хиляди граждани. Но най-големият връх на неговата неподкупна съвест и гражданска доблест е задръжането му по време на представлението на „Доходно място“ на Островски. Когато почувствувалите се „неудобно“ министри и депутати започват да напускат салона, Величков се изправя и извиква към публиката: „Господа, ръкопляскайте! Ръкопляскайте! Това там на сцената е нашият днешен политически живот!“

След няколко дена Величков напуска министерския пост, разпробава покъщнината си и заедно с жената и детето си напуска България. Живее в е поробена страна — пише той на прощаване във вестник „Ден“. — Не се живее в опозорена страна, особено когато си се родиш в нея и си носил вериги за нея. България обаче навсякъде ще я нося в сърцето си и ней ще бъда всички мои мисли и чувства.

Венелин МИТЕВ

Средоточен на ГИТАРЕТА

СРЯДА — 22. XI.

17.30 — Нашата лектория: „За висока рентабилност“; 18.00 — Новини; 18.10 — „Сладкарница“; Захарно печене — песни, танци и игри за деца; 19.00 — Курс по английски език — седмичен урок; 19.30 — „Рембранд“ — английски документален филм; 19.55 — „Лека нощ, деца!“; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — „Софийски фестивал“ — как се подготвя нашата спортна група за Лейпцигския младежки фестивал и филм за Втория фестивал в Будапеща; 21.10 — „Годишни времена“ — румунски игрален филм; 22.55 — Новини.

НОВОГОДИШНА ЛОТАРИЯ „СЛАВЕЙЧЕ“ с 2500 награди

Деца, абонирайте ли се за списание „СЛАВЕЙЧЕ“? Побързайте, защото крайният срок сега е 10 декември.

Абонатите, внесли 2 лева за 1968 година, ще участват в НОВОГОДИШНАТА ЛОТАРИЯ на „СЛАВЕЙЧЕ“ с 2500 награди: велосипедчета, фотоапаратчета, роботи, различни видове кукли и много други.

За да участвате и вие в НОВОГОДИШНАТА ЛОТАРИЯ, съобщете с картичка, подпечатана в пощата, името си, точния адрес, номера и датата на квитанцията, срещу която сте внесли абонамента. Изпратете картичката на адрес: „СЛАВЕЙЧЕ“, ул. „Ангел Кънчев“ № 5, София, най-късно до 10. XII. т. г.

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА „СЛАВЕЙЧЕ“!

гобройните стада добитък — лъскави коне и вакли овце, правят гледката по-весела. Заедно с ритмичното потракване на вагона отякват сякаш долитат драматичните звуци на унгарска рапсодия. Тази необятна земя е богата. Ала тя помни много нерадост, потребала е много мечти.

Будапеща, сърцето на братска Унгария, приветливо се усмихва. Пътят от гарата до българския културен дом „Георги Димитров“, преминал с таксиметровата кола, едва може да ни даде представа за перлата на Дунава. Ето защо в една неделна утрин ще се озовем в центъра на милионния град, за да потънем във водовъртежа му. Първото ни желание е да посетим Гелерт, най-популярния кът на Будапеща. (Спонтанно унгарската телевизия е избрала за емблема Гелерт с паметника на победата, издигнат в чест на светската война.)

Превърнат в разкошен парк, хълмът Гелерт привлича туристи от всички краища на света със своята живописност, със замъците и кулите си, с блестящия скулптурен ансамбъл, олицетворение на новата ера в живота на унгарския народ. В върха му пред нас се открива един невероятно красив град. Сребърната лентата на голямата река, прегърната на няколко места от великолепни мостове, се къпеше в слънчеви лъчи. Монотонно шлепеше се влачеха на изток по талвега. Синьото небе радостно блестеше. Някъде рибари, едва доловими, хвърляха „наслука“. Далече на изток в комините дим чезнеха предградията. А наоколо любознателна шетня на почитателите на красотата, в която си даваха среща десетина езика. Долавяме близки слова и незабавно почваме дружеска беседа със съветски другари от Кир-

Отвд Дунава е Пеща. По-късно ще разберем, че там е съсредоточена по-голямата част от населението на града. В Пеща преобладават широките прави улици, новите здания. В нея се намират крупни промишлени предприятия, машиностроителни заводи, текстилни и консервни фабрики. Гордост са заводите Чепел, едни от най-големите в Средна Европа. Напълно естествено е новият град да доминира с колосалността си, с дъха на съвременето. В замяна на това пък Буда, разположен на десния бряг на Дунава, е сравнително по-спокоен, някак ориентирован. Тук се намират останки от римско време, паметници от средните векове, Кралският дворец, строен от 1749 година до 1771 година. До неотдавна наред с гъсто застроените райони, където са живеели работнически семейства, е имало буржоазни квартали с комфортни вили, сега превърнати в почивни домове за трудовите хора.

Буда е възникнал още през втория век. А първите сведения за съществуването на Пеща се отнасят към 13 век. Влагодарение на географското си съсредоточение двата града играят важна роля в търговията между Изтока и Запада и бързо се развиват. През 1872 година се сливат и градът става столица на Унгария.

Изключителните благоприятни условия на Будапеща са способствували за създаването на един импозантен архитектурен център на града. Внушителните обществени и правителствени сгради, издигнати особено във втората половина на миналия век, са ефектни и парадни — зданията на Парламента, край брега на Дунава, Операта, Националният музей. Типични за центъра на Будапеща са статуите, скулптурните фигури и паметниците, които украсяват улиците, парковете и площадите в града. Най-характерно за този чуден град обаче са мостовете, тези прекрасни творения на човешката мисъл, които правят града неповторим.

Днес Будапеща живее и диша с ритъма на двумилионното си население. Тежко постро-

дал през годините на Втората световна война, той е възстановен и направлява целия живот на социалистическа Унгария. Сега тук живее близо една четвърт от населението на Унгария. В голяма Будапеща е съсредоточена две трети от промишлеността на страната. От ден на ден все по-красива става градът. Подобрява се транспортът, асфалтират се улици и тротоарите, строят се нови жилища на метрото. Все повече семейства се преместват в нови хигиенични, съвременни жилища. Няма я вече онази буржоазна Будапеща с резките социални контрасти, както в бедните споделяха унгарски другари.

Имахме възможност да посетим културни институти и паметници, магазини, заведения за обществено хранене, хотели, да се радваме на големия напредък, който унгарската столица има във всички области на търговията. В общуването с унгарци почувствувахме всеобщия оптимизъм в бъдещето, вярата в универсалното преобразователно дело, проникнало във всички гънки от живота на страната.

Някъде на запад меденият слънчев диск потъваше в бледорозово зарево. От Дунава достигахше хлад, който ни караше да потърпиме.

По пътя ни привлече уютът на един малък ресторант. Скоро мен оркестър разнасяше популярни мелодии на Калман. Цигуларят обикаляше масите и се навеждаше над главите на влюбени в живота млади хора. Някой запя. Цялото ресторантче се изпълни с безгрижни оперетни мелодии. Рибената супа, столчен специалитет, отдавна е изядена. Време е да се прибираме. Предстоят ни срещи с наши сънародници, живеещи и работещи в Будапеща.

Ил. МАНЕВ

Гелерт. Един от най-посещаваните туристически обекти в Будапеща.

Адрес на Редакцията: Вестник „Борба“ — Велико Търново, ул. „В. Левски“ № 9. ТЕЛЕФОНИ: главен редактор 24-58; зам. гл. редактор 25-26; отговорен секретар 63-12; Отдел: „Партиен живот и пропаганда“ 63-79; „Икономически“ и „Селскостопански“ 25-27; „Култура, бит, хумор и сатира“ 23-08; администрация 24-58; коректори и дежурен редактор 33-79; ТЕЛЕКС 022670.

Ф. П. П. „Димитър Найденов“ — Велико Търново

Индекс 21 301